

ИЗВЕШТАЈ
модератора 27 стручног скупа МСВ

Тема конференције је била „ ИГРЕ И ИСТРАЖИВАЊА ДЕЦЕ ЈАСЛЕНОГ УЗРАСТА У РАЗЛИЧИТИМ ОТВОРЕНИМ И ЗАТВОРЕНИМ ПРОСТОРИМА ВРТИЋА И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ“

ЕТНО СЕЛО СТАНИШИЋИ, РЕПУБЛИКА СРПСКА, 23.05.-26.05.2024. год

Циљ: Унапређивање и јачање професионалних компетенција учесника скупа у подржавању игре као кључне подршке учењу, развоју и добробити деце.

Критичко преиспитивање и развијање праксе коришћења отворених и затворених простора вртића и локалне заједнице за креирање прилика за игру и истраживање деце јасленог узраста.

У петак, 24.05.2024. у преподневним дискусионим групама приказано је 7 радова.

Теме дискусионих група биле су:

1. Материјали којима се подстиче дечија игра и истраживање
2. Игра и истраживање у просторима на отвореном
3. Игре и истраживање у заједничким затвореним просторима
4. Како се медицинска сестра васпитач укључује у истраживање и у игру са децом
5. Грађење односа кроз игру и активно учење детета
6. Унапређивање партнерских односа са породицом кроз игру – продубљено поверење и мотивисаност родитеља за грађење партнерства

У петак у поподневним сатима кроз 7 сесија приказан је 21 рад.

У суботу 25.05.2024. у преподневним сатима приказано је 35 радова у 7 сесија.

Дискусионе групе су била прилика да се подсетимо значаја рефлексивног преиспитивања праксе у циљу њеног унапређивања.

Након заједничког ишчитавања стратегија заједничког развијања програма у јаслицама, групе су припремиле кључна питања као призму кроз коју ће посматрати презентацију колегиница.

У дискусијама након презентације у улози критичког пријатеља, употребом сендвич технике и језиком асертивности учесници су давали повратне информације колегиницама,

кроз навођење примера из презентације у којима су стратегије у раду видљиве. За разлику од ранијих година, када се рефлексивна одвијала доминантно на дескриптивном нивоу, из перспективе сопствених искустава, овај пут је доминирала рефлексивна на референтном нивоу.

Практичари су веома успешно рефлектовали праксу својих колегиња кроз перспективу Основа програма Године узлета и приручника Стратегије у развијању заједничког програма. Могло се приметити и присуство метастратешког нивоа рефлексивне.

Закључак дискусионих група је да квалитетна хоризонтална размена треба да буде све доминантнији начин хоризонталног учења и стручних усавршавања уз препоруку да се алати и начини коришћени на овом стручном скупу али и они коришћени у заједници професионалних учења, уз коришћење стручне литературе користе у циљу континуираног развијања, грађења и мењања професионалних знања и вештина, личних уверења и вредности, кроз сарадњу и дијалог са колегама у подржавајућем окружењу које треба градити и неговати.

У приказу радова на сесијама приказана је подршка васпитача у игри, њена стваралачка активност и форма истраживања. И на овим сусретима увидели смо да је игра више од активности и да је игра чин у ком се активирају сви потенцијали детета. У радовима смо видели децу како граде идентитет и односе, самостално одлучују, праве изборе, доживљавају себе као припадника групе и заједнице, преиспитује и прихвата правила, посматра и имитира друге, употребљава предмете на стваралачки начин, развијају различите стратегије решавања проблема, развијају осећај заједништва, активна су, остварена, срећна, увежбавају умења, граде

одговорност... У радовима су јасно видљива три типа игре отворена, проширена и вођена. Видљив је и пут грађења партнерских односа, од сарадње ка партнерству, и то кроз различите примере формалних и неформалних облика сарадње. Богартсво примера, идеја и предлога учесници сесија су разменили међу собом имајући увек у виду да АНГАЖОВАЊЕ родитеља и МОГУЋНОСТ ИЗБОРА буду подршка родитељским компетенцијама.

Учесници су имали прилику да погледају и видео записе из неких установа који приказују како кроз непосредан рад изгледа грађење односа, узимајући у обзир културу и структуру вртића и контекст развијања програма у аутентичној средини. Видљива је такође и промена позиције одраслих, већи степен уважавања дечје иницијативе и њихово ангажовање што је за сваку похвалу. Васпитачи кроз различите стратегије развијања програма, у односу на курикулум земље из које долазе, граде односе са родитељима и

породицом кроз разговоре, мапирање потреба, консултовање са децом, развијајући тако програме у складу са децјом перспективом који је усмерен на подршку добробити детета.

Препознаје се партнерство са породицом и локалном заједницом које приказује слику вртића као места заједничког живљења деце и одраслих.

Такође, приказана је инспиративна и подстицајна средина која се мења и унапређује заједничким учешћем деце и одраслих. Препознаје се физичко окружење као значајна димензија контекста развијања програма. Видљива је разноврсност и доступност материјала, могућност различитог начина учешћа деце и породице.

Дискусије су биле квалитетне, садржајне, конструктивне. Квалитету дискусија је допринела мотивисаност, оснаженост и отвореност учесника, да искажу своје дилеме, буду самокритични, да буду критички пријатељи, да уважавају једни друге и користе различите нивое рефлексije.

Закључак учесника је да се кроз преиспитивање сопствене праксе покрећу и промене у пракси. На овај начин практичари се оснажују, потврђују и делећи своју праксу са другима исту унапређују.

Кључни заједнички утисци:

- у презентацијама се види грађење односа од сарадничких ка партнерским, уочава се да је то комплексан процес који захтева преиспитивање и укљученост свих актера али пре свега се наглашава обострано разумевање и прилагођавање различитим околностима и неминовним изазовима у васпитно-образовном процесу.

-квалитетна и конструктивна размена искустава посебно током дискусија где су практичари давали конструктивне сугестије и идеје, а презентатори кроз саморефлексију преиспитивали свој рад,

-дискусије су биле врло аргументоване а размена искуства доживљена као велика драгоценост,

-рад у сесијама је био и прилика за нова сазнања, могућност да кроз разговор са колегама разрешимо и своје професионалне дилеме и недоумице.

И најважнији утисак који је обележио рад сесија и дискусионих група је мотивисаност практичара да граде и унапређују своју праксу, приказујући аутентичне примере из својих вртића. Активно учешће, уважавање, добра комуникација и отвореност су доминатно обележили рад свих сесије.

Модератори